

เทศน์เช้า วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๘

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

อ้าว ตั้งใจฟังธรรมะเนาะ ชาตฺตรมมิง ชาตฺตรมมิงฟังธรรม ถ้าชาตฺกิลเลส เห็นใหม่ ชาตฺกิลเลสมันอยู่กับเรื่องกิลเลส มันคลุกคลีกัน มันมีความสุขกัน เพลิดเพลินกันในเรื่องของกิลเลส มันมีความสุขนะ ปรนเปรอกิลเลสมีความสุขมาก แต่เวลาชาตฺของธรรม องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาพักอยู่

นี่มันมีพระบวชใหม่จะมาราบเยี่ยมองค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มีเสียงดัง ส่งเสียงมาก ตอนนั้นพระนาคิตะเป็นผู้อุปัฏฐาก นาคิตะนั้นพวกใครนะ สัทฺธิวิหาริกของพระสารีบุตรจะมาราบองค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เธอไล่เขาไป ไล่เขาออกไป อย่างกับชาวประมงเขาหาปลา กัน มาส่งเสียงอีกทีก็คิกโครม องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสั่งให้พระไล่เลย พระไล่พระ ไล่เลย ไล่ไป ทำตัวเหมือนชาวประมง เหมือนชาวประมงเขาหาปลา กัน ส่งเสียงอีกทีก็คิกโครม

นี่องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเนาะ เพราะอะไร เพราะเป็นธรรมิง สิ่งนั้นเป็นธรรมใหม่ ถ้าเจตนาจะมาเฝ้าองค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จะมาฟังธรรมองค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่มาส่งเสียงอีกทีก็คิกโครม นาคิตะไล่เขาออกไป ไล่ไปเลย เป็นลูกศิษย์ใคร สัทฺธิวิหาริกของพระสารีบุตร พระสารีบุตรเป็นผู้บวชให้ พอบวชให้เสร็จแล้ว บวชแล้วจะมาเฝ้าองค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ชาตฺของธรรม สัจธรรมมันเป็นความจริงใจ แต่ตัวเองมันมีเจตนาใจ เจตนาดี เรื่องของโลกๆ ใจ เพราะอะไร เพราะเพิ่งบวชใหม่ก็เป็นโลกทั้งนั้นแหละ พอเป็นโลกขึ้นมาก็คิดว่าสิ่งนั้นเป็นธรรมๆ มีเจตนาแล้วศรัทธาองค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาเฝ้าองค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทำไมองค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไล่เลย ไล่ไปเลย เพราะมันพูดไปมันไม่มีประโยชน์ใจ มันเป็นเรื่องขึ้นมาไม่ได้ใจ เป็นจริงขึ้นมาไม่ได้เพราะจิตใจเขาเป็นโลก จิตใจเขา

เป็นโลก เป็นโลกมันก็เรื่องกิเลสค้นหาความทะยานอยากครอบงำมันอยู่ใจ แต่ถ้าเป็นธรรมๆ เป็นธรรมนี่มันมีเหตุมีผล

ถ้าเป็นธรรมนะ สัจธรรม เห็นไหม ชาติของธรรมๆ ธรรมแสดงสิ่งใดออกมาก็เป็นธรรม ถ้าความเป็นธรรม ความเป็นธรรมเคารพบูชา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากราบธรรมๆ กราบความถูกต้องดีงามใจ มันอยู่ที่ความถูกต้อง ความดีงามของเขา ถ้าความถูกต้องดีงามของเขา ความถูกต้อง สิ่งที่เขามีเจตนาของเขามันก็เป็นความถูกต้องดีงามของเขา ถ้าความถูกต้องดีงาม ถ้าเขามีเจตนาของเขา ถ้าเจตนาของเรามันไปรบกับคนอื่นละ เจตนาของเราทำให้สิ่งนั้น สิ่งที่มีมันสงบสงัดนั้นให้มันกระทบกระเทือนไปละ แล้วเราทำ

นี่ใจถ้าสังคม นี่สังคมนั้นหลากหลาย ความรู้สึกหลากหลาย ความรู้สึกนึกคิดของคนมันหลากหลาย ถ้าความรู้สึกนึกคิดหลากหลาย เห็นไหม คำว่าหลากหลายๆ หลากหลายของเขามันก็ต้องเริ่มต้นจากจิตของเขา ถ้าจิตของเขา เขามีสติ มีปัญญาของเขา เขาเห็นโทษของเขาเอง พอเห็นโทษของเขาเอง เวลาเห็นโทษของเขาเอง เขาสำรวจระวังของเขา เขาประพฤติปฏิบัติของเขา แล้วเขาจะเข้าใจทันที พอจิตมันจะสงบนะ จิตของคนถ้ามันสงบระงับเข้ามา มีสิ่งใดกระทบกระเทือนมันสะเทือนมาก

จิตของเรานี้เรารักษาว่ามันจะสงบระงับได้แทบเป็นแทบตาย แล้วมีสิ่งใดมากกระทบมันออกไป เห็นไหม เขาถึงบอกเป็นบาปเป็นกรรมใจ นี่เวลาครูบาอาจารย์ท่านอยู่ในป่าในเขา ท่านประพฤติปฏิบัติของท่าน เทวดา อินทร์ พรหมจะคอยคุ้มครองดูแลเลยนะ ถ้าจิตสงบ เวลาจิตสงบท่านคุ้มครองดูแลเพราะเขาอยากได้บุญกุศลด้วยใจ นี่เวลาครูบาอาจารย์ท่านอยู่ในป่าในเขา เทพคุ้มครองๆ จะไม่ให้คนเข้ามาส่งเสียง เวลาใครๆ เข้ามาเขาบันดลให้มันเกิดเหตุเกิดปัจจัยให้เขาเคลื่อนออกไป อย่าเข้ามากระทบกระเทือน เขาช่วยกันดูแลขนาดนั้นถ้าคนที่เขาเป็นธรรม คนที่เขาหวังบุญกุศล ไม่ใช่เราเป็นโลกๆ ใจ นั่นมันเรื่องของโลก

นี่ชาติของธรรม สิ่งที่แสดงออกมาเป็นธรรม พอเป็นธรรม ธรรมมันเหนือโลก โลกเข้าใจไม่ได้ โลกเข้าใจไม่ได้โลกจะเอาแต่ความสะดวกของตัว โลกจะเอาแต่สังคม นั่นเรื่องของโลกๆ เห็นไหม นี่ฟังธรรมๆ สัจธรรม แล้วฟังธรรมทุกวัน นี่ผู้ที่มาวัดมาวา หลวงพ่อพูดวันละ ๓ รอบ ๔ รอบ ฟังธรรมทุกวัน ฟังจนมันชาล้นด้วย มันล้นออกไปเลย หลวงพ่อเริ่มอ้าปากพูดรู้เลยหลวงพ่อกะพูดอะไร เพราะอะไร เพราะฟังทุกวัน

หลวงตาท่านพูด สมมุติมันมีเท่านี้ นี่ภาษามันมีเท่านี้ แต่สังขารม ความรู้ในใจมัน มหาศาล มันจะสื่อออกมาโดยภาษาสมมุติไง เห็นไหม เวลากิน รับประทาน เสวย กิริยาเดียวกัน ใจ สถานะของคนมันแตกต่างกันไป จิตใจของคน นี่ฉนิกสมาธิ อุปะจารสมาธิ อปัปนาสมาธิ โสคาปัตติมรรค สกิทากามิมรรค อนาคามิมรรค อรหัตตมรรค เวลาภาวนามขปัญญญา ธรรมจักร มันเกิดขึ้นมันละเอียดลึกซึ้งเข้าไป

นี่คนถ้าไม่เข้าใจก็ไม่เข้าใจ แต่ถ้าคนเข้าใจ เวลาแสดงออกมันเป็นความจริงในนั้น ถ้าเป็น ความจริงในนั้น นี่ภาษาสมมุติมีเท่านี้ การแสดงออก แสดงออกโดยผ่านสมมุติ ถ้าแสดงออก ผ่านด้วยธรรม ลูกขึ้น แม้มปาก แล้วนั่งลง นั่นคือความจริง ถ้าความจริง ถ้ามันแสดงออกส่งออก หมด การส่งออกหมด

ฉะนั้น เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมๆ มา หลวงตาท่านบอกว่ามันเป็น กิริยา เป็นวิธีการ แต่ความจริงคือในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ความจริงคืออ กุปธรรม สังขารมในใจอันนั้น แต่เวลาสังขารมอันนั้นมันจะได้ขึ้นมา มันได้ขึ้นมาจากศีล สมาธิ ปัญญา มันได้ขึ้นมาจากการกระทำอันนี้ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอน สอน ที่กระทำอันนี้ เราก็เอา กิริยา เอาวิธีการมาวิเคราะห์วิจัยกัน แล้วก็มาเทียบกันตรงวิธีการนี้ว่าวิธีการ ไครถูกต้อง ไครผิดใจ

นี่มันจะผิดๆ คนปฏิบัติมาเริ่มต้นผิดทั้งนั้นแหละ คนไม่เคยทำอะไรจะเอาความถูกมาจากไหน แต่ความผิด ผิดเพราะอะไร ผิดเพราะความเคยชินของใจ ใจมีกิเลสตัดความทะยานอยาก มัน มีแรงปรารถนา มันมีการกระทำ นั่นมันทำด้วยแรงปรารถนานั้น แต่แรงปรารถนานั้น ถ้าพูดถึง ถ้ากิเลสเป็นมิจฉาทิฎฐิเลย มิจฉาทิฎฐิเรายึดมั่นถือมั่นการกระทำของตัวเองว่าการกระทำของตัวเอง ถูกต้องดีงาม เพราะตัวเองเจตนาดี เจตนาเพื่อจะปฏิบัติให้ถึงมรรค ผล นิพพาน นี่เห็นไหม แต่ โดยมิจฉาทิฎฐิโดยความเห็นผิด การกระทำเจตนาที่ดีแต่ความเห็นมันผิด มันผิดมันก็ยึดมั่นถือ มั่นในความเห็นอันนั้นไป ถ้าความเห็นอันนั้นไปมันก็ออกนอกทางไปเลย

ฉะนั้น มันมีเจตนามันต้องมีสัมมาทิฎฐิด้วย มันต้องถูกต้องดีงามด้วย ถ้ามันถูกต้องดีงาม ถูกต้องถูกต้องอย่างไร แล้วของเราทำถูกต้องไหม ถ้าถูกต้องก็สัมหล่น เวลาคนปฏิบัติณะไม่ได้ คาดหมายสิ่งใดเลยจิตมันลง โอโฮ มันมหัศจรรย์มาก สัมหล่น ก็ว่ามันสมดุคของมันเองโดย สังขระโดยข้อเท็จจริงของมันเอง แต่เราไม่ได้กระทำ เราไม่ได้ตั้งใจเพราะเราทำไม่เป็น แต่เราก็

ตั้งใจ เราทำไม่เป็นเพราะสัมมาทิฏฐิมันเป็นอย่างไรมันสมควรของมันมันเป็นอย่างนั้น มันให้ผลอย่างนั้นแน่นอน

นี่ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ ด้วยเหตุด้วยผล ไม่มีสิ่งใดลอยมาจากฟ้า การที่เราเกิดมานั่งกันอยู่นี้มันเกิดมาจากมนุษย์สมบัตินะ มนุษย์สมบัติ คุณแมลงสิ คุณสัตว์เซลล์เดียวที่มันเกิดสิ ถ้ามันมีจิต มันมีความรู้สึกคือมันเกิด แล้วมันพัฒนาขึ้นมา เห็นไหม จิตมหาศาล จิตเวียนว่ายตายเกิด มหาศาลเลย แล้วจะเกิดเป็นมนุษย์ เราเกิดเป็นมนุษย์ คุณสิเราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดจากพ่อจากแม่ใคร คาบซ้อนเงินซ้อนทองมา เกิดมาแล้วชีวิตนี้ก็สะดวกสบาย

คำว่าสะดวกสบายไม่ใช่สุข คาบซ้อนเงินซ้อนทองมานะ พ่อแม่ให้คนดูแล ประารถนา คาดหวังกับลูกนั้นสูงมาก นี่มันมีความสุขโดยบังเอิญเครื่องอาศัย ด้วยความสะดวกสบาย แต่ความคาดหวัง การคาดหวังจากสังคม เพราะว่าเกิดมาจากตระกูลที่ดี คนเราไม่ใช่ดีเพราะการเกิด คนเราดีเพราะการกระทำ คนเราดีเพราะมีสติ มีปัญญา แต่เวลาคนมีบุญกุศลเกิดอย่างนั้นแหละ คาบซ้อนเงินซ้อนทองมา มีคนอุปฐากดูแล ถามสิสุขหรือเปล่า สุขหรือเปล่า

เขาเห็นคนจนๆ ปากกัดตีนถีบก็บอกว่ำนั่นเขาทำอะไรกัน เพราะมันไม่เคยประสบการณ์อย่างนั้นไง เขาไม่เห็นว่่าไอ้พวกปากกัดตีนถีบ เกือบขะขาย พวกพยายามหาเลี้ยงปากเลี้ยงท้อง เขาทำอะไรกัน เขาทำทำไมพวกนั้น ทำไมเขาไม่กินข้าวเหมือนเรา ทำไมเขาไม่อยู่สุขสบายเหมือนเรา เขาไม่มีบุญอย่างเอ็ง เอ็งมันมีบุญ นี่ที่ว่่าคาบซ้อนเงินซ้อนทองมามันมีความสุขจริงหรือเปล่า เรายื่นปากกัดตีนถีบเกือบขะขาย เราหาเลี้ยงปากเลี้ยงท้องเรามีความสุขหรือเปล่า

แต่ถ้าคนมีปัญญานะ อ้าว เราเกิดมาด้วยเวรด้วยกรรมไง นี่เราทำของเรา ถ้าเราทำของเรา เราพอใจสถานะของเรา ถ้าเราพอใจสถานะของเรา ความสุขเบาลงแล้ว ที่มันขัดแย้งๆ เพราะกิเลสมันยุแห่ในหัวใจนี้แหละ สิ่งใดก็ไม่ถูกต้องดิงามไปทั้งหมด สิ่งใดผิดพลาดไปทั้งหมดแล้วก็ประารถนา อยากจะดิงามโดยหีบฉวยเอาในอากาศ แต่ถ้ามันจะไปดิงาม ดิงามโดยการกระทำนี้ไง เห็นไหม คุณสิเราเกือบขะขายเราต้องเดินไปหาขะ เกือบขะขายใช้ไหม

เวลาจิตของมัน เวลาจิตของมันที่ว่่ามันคิดของมันโดยกิเลสค้นหาความทะยานอยาก ทำไมเราไม่มีสติปัญญาคลี่คลายมันล่ะ ถ้ามีสติปัญญาคลี่คลาย เห็นไหม นี่กิจจญาณ กิจกรรมของจิต จิตที่มันมีการกระทำของมัน คุณสิคนถ้าออกกำลังกายร่างกายเขาแข็งแรงทั้งนั้นแหละ คน

ที่ออกกำลังกายสุขภาพของเขาคือทั้งนั้นแหละ เพราะเขาออกกำลังกายของเขา เขาดูแลร่างกายของเขา

จิตของเราที่เราไม่มีสติปัญญาดูแลมันเลย จิตของเราเกิดขึ้นมา เกิดมาเป็นมนุษย์แล้วก็เรียกร้องต้องการสิ่งที่สมความปรารถนา ให้กิเลสตัณหาครอบงำมันแล้วก็วิ่งตามมันไป ไม่เคยพิจารณา ไม่เคยดูแล ไม่เคยพัฒนาจิตของตัวเองเลย ไม่เคยพลิกแพลงเลยว่ามันคิดเพราะอะไร คิดทำไม คิดแล้วได้อะไรขึ้นมา นี่ถ้ามันมีสติปัญญามันย้อนกลับเข้ามาที่นี้ มันพลิกแพลงของมัน มันดูแลของมัน

เหมือนคนที่เขาออกกำลังกาย คนที่ไม่ออกกำลังกายคนๆ นั้นไม่มีปัญญา ไม่รู้จักรักษาสุขภาพ เราเกิดมาเราไม่มีสติ ไม่มีปัญญาสิ่งใดเลย ถ้ามีสติปัญญา เห็นไหม มิจฉาทิฎฐิหรือ สัมมาทิฎฐิ ถ้ามีจฉาทิฎฐิ อ้าว ก็ฉันทำงานเหนื่อยยาก คูสิไปแบกขยะมามันจะมาออกกำลังกายอะไรอีกล่ะ แค่นี้ก็ออกกำลังกายอยู่แล้ว นั่นเป็นการกระทำเพื่อหาเลี้ยงชีพ เวลาออกกำลังกายมันต้องออกกำลังกายด้วยลักษณะที่ร่างกายมันผ่อนคลาย คนละเรื่องเลย คนละเรื่องเลย

นี่ก็เหมือนกัน เวลาถ้ามีสติปัญญา ปัญญาอย่างไร สติปัญญาเข้ามาในหัวใจ สติปัญญามันเกิดขึ้นมาได้อย่างไร ถ้าสติปัญญาเกิดขึ้นมา เห็นไหม ถึงจะเก็บขยะขายก็มนุษย์ รัฐธรรมนุญ คຸ້ມครองนะ สิทธิความเป็นมนุษย์ จะคาบช้อนเงินช้อนทองมาก็มนุษย์ เราจะเก็บขยะขาย เราจะคนทุกข์ คนเข็ญใจเราก็เป็นมนุษย์ เราก็มีสิทธิเสรีภาพที่เราจะประพฤติปฏิบัติของเรา เพราะการประพฤติปฏิบัติของเรามันประพฤติปฏิบัติในหัวใจของเรา ประพฤติปฏิบัติคือควบคุมความคิดของเรา มันไม่ต้องไปหาใครมายอมรับ ไปหาใครมายกย่องสรรเสริญ

นี่ถ้าเขาคาบช้อนเงินช้อนทองมา เขามีสติปัญญาของเขา เขานั่งอยู่ในห้องทองของเขา อยู่ในคูหาทองคำของเขา ถ้าเขาประพฤติปฏิบัติของเขา เขาดูแลหัวใจของเขา เขาก็พยายามพิจารณาของเขาให้มีกิจจัญณในหัวใจของเขา ให้เห็นว่าการเกิดของเขาเกิดในสถานะที่สมควรแก่การเป็นมนุษย์แล้วมีสถานะอย่างนั้น เขาควรจะพิจารณาหัวใจของเขาให้หัวใจของเขาเป็นประโยชน์กับสาธารณะ เป็นประโยชน์กับคน เป็นประโยชน์กับตัวเองแล้วเป็นประโยชน์กับสังคมด้วย เพราะเรามีสถานะที่เรามีทรัพย์สมบัติที่จะเอื้องานสังคมได้

ถ้าเราเป็นคนทุกข์ คนเข็ญใจ เราเป็นคนเก็บขยะขายเราก็มีความเป็นมนุษย์ เรามีสถานะของเรา มีสถานะของเราที่เราเลี้ยงชีพของเรา เราไม่เป็นภาระกับสังคม เราไม่เป็นภาระของใคร

แล้วถ้าเราจะดูแลหัวใจของเรา เราใช้ปัญญาของเราขึ้นมา พิจารณาขึ้นมา เห็นไหม ถ้าเรามีกิจจ
ญาณ เรามีสังขญาณ เรามีคุณธรรมในหัวใจ นี่เราเป็นศาสนทายาท หมอเวลาเขารักษาคนไข้ เขา
ต้องมียาเพื่อรักษาคนไข้ มีเครื่องมือแพทย์ขึ้นมาเพื่อรักษาคนไข้

จิตใจของคนที่มีคุณธรรมขึ้นมา ถ้ามีคุณธรรมขึ้นมา ใครประพฤติปฏิบัติขึ้นมาเขามี
ธรรมโอสธเพื่อเจือจางสังขม เราไม่มีสิ่งใดจะเจือจางสังขม แต่เรามีสังขะ เรามีความจริง เรามี
คุณธรรมในหัวใจ เราเป็นศาสนทายาทที่สามารถให้สิ่งนั้นเป็นบุญกุศลขึ้นมา เราก็ทำได้ คนนี้
ถ้ามันทำมันทำได้ทั้งนั้นแหละถ้ามันมีสติปัญญา ไม่ต้องมาตีโพยตีพายว่าเราเกิดขึ้นมาสถานะ
ไหน เรามีความทุกข์ยากขนาดไหน

เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาเป็นญาติกันโดยธรรม เพราะคนมีปากมีท้องเหมือนกัน คน
ต้องกินต้องอยู่เหมือนกัน ความกินความอยู่เหมือนกัน มีสิทธิเสรีภาพเสมอกัน ญาติกันโดยธรรม
แต่มันแตกต่างกันด้วยกิเลสตัดหาความทะยานอยาก แตกต่างกันด้วยความรู้สึนึกคิด คนที่คิด
ทำร้ายตัวเอง คิดเบียดเบียนตัวเองแล้วก็เบียดเบียนคนอื่น คิดว่าตัวเรามีสถานะอย่างไรแล้วก็
ต้องการให้คนรอบข้าง ให้คนเคารพเราโดยสถานะอย่างนั้น ใอนั้นเป็นความคิดบีบคั้นเขาด้วย
ความคิด มันไม่เป็นประโยชน์

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนาหรือสัตว์ ขนสัตว์ บันถือสีหนาทแสดงธรรม
มันเป็นกรรมของสัตว์ ถ้าใครได้ประโยชน์จากการบันถือสีหนาทนั้นเขาจะได้บุญกุศลอันนั้น ถ้า
ใครไม่ได้ประโยชน์จากการบันถือสีหนาทนั้นเขาจะไม่ได้สิ่งนั้นเลย ดวงอาทิตย์เวลาเผ่นขึ้นมา
กระจายแสงไป ไม่มีบ้านคนรวย คนจน ไม่มีแบ่งแยกทั้งสิ้น ไปโดยเสมอภาคหมดเลย

นี่ใจธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใจ มันอยู่ที่เราทำมันแหละ เราจะได้
ประโยชน์หรือไม่ได้ประโยชน์ใจ ถ้าได้ประโยชน์นี้ธาตุของธรรม ถ้าใจมันเป็นธรรมมันเป็น
ธาตุของธรรม แสดงกิริยามันก็เป็นธรรม แล้วเป็นธรรมนี้มันเป็นธรรมโอสธ ไม่จำเป็น ไม่
จำเป็นต้องใครมาเชิดชูบูชาทั้งสิ้น ไม่มีใครจำเป็น ธรรมโอสธมันก็เป็นธรรมโอสธโดยตัวมัน
เองอยู่แล้ว ใครใช้ประโยชน์ได้ก็เป็นประโยชน์ของเขา

ถ้าใช้ไม่ได้ประโยชน์มันก็กรรมของสัตว์ คูสิเวลาเทคโนโลยีมาใหม่ เวลาเราจะไปซื้อ
เครื่องมือแพทย์เขาต้องส่งแพทย์ไปฝึกหัดเพราะใช้ไม่เป็น เครื่องมือออกมาใหม่ๆ ใช้ไม่เป็น
หรือก นี่ก็เหมือนกัน เวลามันมียามา ธรรมโอสธของมันมันธรรมเหนือโลกใจ ใ้อพวกกิเลส

ค้นหาความทะยานอยากมันไม่เอา มันใช้ไม่เป็น มันไม่รู้จัก ไม่เห็นคุณค่า มันเห็นคุณค่าแต่ความพอใจของมัน มันอยากได้อะไรมันได้สิ่งนั้นตอบสนอง นั่นแหละมันบอกเป็นบุญกุศลของมัน

ไอ้ น้ำมันของประจำโลก มันสมบัติสาธารณะนะ สมบัติสาธารณะสมบัติผลัดกันชม ใครมีสติปัญญาพยายามค้นคว้า พยายามกระทำของเรา เราได้รับผลตอบแทนมา ผลตอบแทนนั้นเป็นวัตถุที่เราเอามาใช้เป็นปัจจัยเครื่องอาศัยดำรงชีวิต สิ่งที่เรามาใช้อาศัยดำรงชีวิต แล้วคนที่ทุกข์ คนที่ยาก คนที่เขาขาดแคลนเราคิดถึงน้ำใจเขาบ้างไหม การที่เราเสียสละอย่างนั้นมันเป็น การสร้างอำนาจบาตรบารมี กลิ่นของศีลหอมทวนลม กลิ่นของศีล กลิ่นของธรรมหอมทวนลม เราทำสิ่งใดเพื่อเป็นประโยชน์มันเป็นไปโดยสัจจะ นั่นเขาเรียกบารมีธรรม บารมีจะเกิดขึ้น บารมีมันเป็นสัจจะความจริงของมัน

นี่ไงแล้วเราไปหวังอะไร เราไม่ต้องไปหวัง ธาตุของธรรมเขาไม่หวังสิ่งใดเลย สัจธรรมเป็นสัจธรรม พระอาทิตย์ขึ้นก็พระอาทิตย์ขึ้น พระอาทิตย์ตกก็พระอาทิตย์ตก พระอาทิตย์ก็เป็นพระอาทิตย์ แต่มันให้พลังงาน ให้แสง คุณติพีชัญญาหารที่มันเกิดขึ้นมามันได้อะไรมา มันสังเคราะห์แสงมาเพื่อหาอาหารให้มัน มันประโยชน์ทั้งนั้นแหละ พระอาทิตย์ขึ้นคุณติเพลงตอนในทะเลมันได้รับแสง โอ้ย มันเกิดขึ้นมาให้เป็นอาหารของสัตว์

คุณติปลาพวกมันเคยกินเพลงตอนนั้นนะ ปลาตัวใหญ่ๆ มันกินอาหารอย่างนั้น มันหาเอาในธรรมชาตินะ แต่เราจะหาเอาโดยความจริงของเรา นี่ธาตุของธรรม ธาตุของธรรม สัจธรรมมันประเสริฐ เวลาพูดเรื่องศาสนา ศาสนาแห่งสิทธิเสรีภาพ ทางยุโรปเขาพูดอยู่ เวลาเขาวิเคราะห์วิจัยเขารู้ว่าเป็นศาสนาแห่งสันติภาพ แต่มันทำได้หรือเปล่าละ แล้วเวลาทำขึ้นมา ทางโลกส่งเสริมขึ้นมาเพื่อความมั่นคงของชีวิต คุณภาพชีวิต คุณภาพชีวิตก็นี้ไง

เขาบอกคนเก็บขยะกับไอ้คนที่อยู่ในห้องทองคำนั้นนะ หัวใจมันทุกข์เหมือนกัน แต่ทุกข์คนละสถานะ ใครๆ ก็ไม่อยากจะทุกข์แบบคนเก็บขยะ อยากจะทุกข์แบบอยู่ในห้องทองคำนั้นนะ นี่มันก็ทุกข์เหมือนกันนั่นละ แต่ธรรมโอสถเข้าไปขยาย เข้าไปจัดการความทุกข์ ความวิตกกังวลในใจของสัตว์โลก สัตว์โลกนี้ธรรมะเข้าไป แล้วธรรมะหาที่ไหนละ แต่เราไปวัดกันใจ วัดกันว่าใครรวย ใครจน ใครมีศักยภาพ ใครมีศักยภาพ แต่ไม่ได้มองว่าใครมีคุณธรรม

หัวใจที่เป็นธรรม เวลาหลวงตาท่านพูดนะเราสะเทือนใจ คนที่ไร้ค่าที่สุดในสายตาของโลกคือหลวงปู่มัน หลวงปู่มันอยู่ในป่าในเขา ทุกข์ๆ ยากๆ เจ็บไข้ได้ป่วยเขาต้องไปโรงพยาบาล ท่านเจ็บไข้ได้ป่วยท่านเข้าป่าลึกเข้าไปกว่านั้น เขาเจ็บไข้ได้ป่วยเขาต้องมีอาหารเพื่อบรรเทา เพื่อปัจจัยเครื่องอาศัยให้ร่างกายมันแข็งแรง เวลาปกติท่านฉันอาหารปกติ เวลาเจ็บไข้ได้ป่วยท่านฉันข้าวต้มกับเกลือ ยิ่งเข้าไปป่าลึกเข้าไป

เขามีแต่เวลาเจ็บไข้ได้ป่วยต้องไปโรงพยาบาลไปหาหมอ หลวงปู่มันท่านยังเจ็บไข้ได้ป่วยท่านยังอยู่ป่าลึกของท่าน ท่านใช้ธรรมโอสถรักษาใจของท่าน เหมือนเศษคน ไม่มีค่าทางสายตาของโลกเลย แต่เทวดา อินทร์ พรหมท่านส่งเสริม เทวดา อินทร์ พรหมท่านเชิดชูบูชา กลางคืนท่านไม่ได้พักไม่ได้ผ่อนเลย เทวดามาฟังเทศน์อยู่ตลอด เทวดา อินทร์ พรหมมาอุปฐากท่าน มาดูแลท่าน เห็นไหม ถ้าเป็นสายตาของธรรมอันนั้นประเสริฐ

ฉะนั้น เวลาคนมีคุณธรรมเขามีคุณธรรมอย่างนั้น เขาไม่มีคุณธรรมที่ว่าออกมาประชาสัมพันธุ์ตัวเอง ออกมาร้อยแปดพันเก้า นี่ไงธาตุธรรมกับธาตุทางโลก ถ้าธาตุของธรรมเห็นไหม นี่หลวงตาเวลาท่านพูดท่านบอกว่าหลวงปู่มันเล่าให้ฟังนะ เล่าถึงประสบการณ์ชีวิตของท่าน คนเล่าเล่าเป็นประสบการณ์ชีวิต แต่ท่านนะหันหน้าเข้าข้างฝาแล้วร้องไห้ ไม่ใช่ตัวท่านเองนะ ท่านฟังเขาเล่า แต่มันสะเทือนใจ นี่ไงสังขธรรมๆ เป็นอย่างนั้น เวลาทางโลกเขามองมองอย่างนั้น มองว่ามันไม่มีค่า แต่ถ้าทางธรรม ทางศาสนาทายาท สังขธรรมมีธรรมโอสถในหัวใจของสัตว์โลก เราฟังธรรมๆ เพื่อเหตุนี้ แล้วพยายามชวนขายขึ้นมาให้เป็นสมบัติของเรา เอวัง